

دستورالعمل اجرایی
برگزاری دومین دوره مسابقات آزاد مهارت
زندانیان کشور
با همکاری سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور
معاونت پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت

بهار ۱۴۰۲

مقدمه:

برگزاری مسابقات مهارتی، به عنوان میزانی برای نمایش توانمندی های علمی - عملی و مجالی برای ارائه توانایی ها و به چالش کشیدن دانش و تخصص دیگران تعریف می گردد. زندانیان به عنوان بخشی از جامعه هدف مهارت آموزی نیازمند بازسازی روحی و ارتقای سطح توانمندی های شغلی به منظور پیشگیری از وقوع جرم می باشند. اشتغال زایی مددجویان در زندان می تواند علاوه بر ایجاد امنیت روانی برای فرد و جامعه، در کاهش آمار بازگشت مجدد به زندان نیز تأثیر داشته باشد و با ایجاد حس مفید بودن در جلوگیری از ارتکاب جرم نقش مؤثری ایفا نماید. در این خصوص برگزاری مسابقات مهارتی ویژه زندانیان می تواند کمک شایانی در این امر باشد.

اهداف مسابقات آزاد مهارت ویژه زندانیان

- ❖ ترویج فرهنگ مهارت آموزی در بین زندانیان
- ❖ ارتقای سطح کیفی آموزش های فنی و حرفه ای در سطح زندان ها
- ❖ فراهم نمودن فرصت رقابت سالم در بین زندانیان
- ❖ ارتقای ضریب اشتغال پذیری ناشی از توانمندی های حرفه ای
- ❖ الگوسازی و افزایش مهارت آموزی زندانیان
- ❖ به روز رسانی و ارتقاء شایستگی ها و صلاحیت های حرفه ای زندانیان.

گروه هدف طرح

کلیه زندانیان و مددجویان مهارت آموز یا دارای مهارت، مستقر در مؤسسه های کیفری تحت پوشش سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

تعاریف:

مؤسسه کیفری: واحدی زیر مجموعه سازمان .. است که متهم یا محکوم به دستور مرجع قضایی یا قانونی صلاحیت دار، بازداشت و یا برای تحمل محکومیت حبس با هدف اصلاح و تربیت و بازسازی اجتماعی در آنجا نگهداری می شود. که انواع آن عبارت است از: زندان های بسته، نیمه باز، مرکز حرفه آموزی و اشتغال یا زندان باز، بازداشتگاه، اردوگاه کاردرمانی و کانون اصلاح و تربیت اطفال و نوجوانان

استان مجری: اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استانی است که مسئولیت برگزاری مسابقات آزاد مهارت زندانیان را با اخذ مجوز از سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بر عهده می گیرد.

مسابقات: منظور از مسابقات، "مسابقات آزاد مهارت زندانیان کشور" می باشد و عبارتست از رقابتی که میان داوطلبین زندانی در رشته های فنی و حرفه ای مورد توافق و با نظارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای

کشور در مؤسسه های کیفری وابسته به سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور در سطح استانی و شهرستانی تحت مدیریت اجرایی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مجری برگزار می شود.

رقابت کننده: مرد یا زن محکومی که به دستور مرجع قضایی یا قانونی صلاحیت دار، در یکی از انواع مؤسسه های کیفری، نگهداری می شود و در مسابقات در رشته مورد نظر شرکت نموده و به رقابت می پردازد.

کمیته فنی و اجرایی: وظیفه این کمیته تهیه دستورالعمل ها، برنامه ریزی فرآیندها، اجرای صحیح مسابقه، نظارت فنی و رسیدگی به مشکلات و اعتراضات رقابت کنندگان، کارشناسان و سایر موارد مرتبط می باشد.

اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات در سطح شهرستان

- ❖ رئیس مرکز آموزش فنی و حرفه ای معین شهرستان
- ❖ رئیس مؤسسه کیفری شهرستان
- ❖ مسؤل حفاظت اطلاعات زندان
- ❖ کارشناس آموزش فنی و حرفه ای شهرستان
- ❖ کارشناس اشتغال و حرفه آموزی زندان شهرستان
- ❖ مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان شهرستان

اعضای کمیته فنی و اجرایی مسابقات در سطح استان

۱. مدیرکل آموزش فنی و حرفه ای
۲. مدیرکل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۳. معاون سلامت، اصلاح و تربیت اداره کل زندان های استان
۴. مدیرعامل انجمن حمایت زندانیان مرکز استان
۵. معاون آموزش، پژوهش و برنامه ریزی آموزش فنی و حرفه ای
۶. مسؤل مسابقات ملی مهارت آموزش فنی و حرفه ای
۷. مسؤل و حرفه آموزی اداره کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی استان
۸. رئیس اداره حفاظت اطلاعات اداره کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۹. مسؤل روابط عمومی اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مجری
۱۰. مسؤل روابط عمومی اداره کل زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
۱۱. مسؤل حراست اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان مجری
۱۲. مدیر نمایندگی بنیاد تعاون زندانیان استان

مدیریت اجرایی رشته: ترکیبی از کارشناسان متخصص متشکل از مدیر رشته و کارشناس معاون، کارشناس تجهیز، کارشناس ایمنی و بهداشت و کارشناسان فنی هر رشته می باشد.

کارشناس مسئول: مسئولیت هدایت و هماهنگی کارشناسان داور و رقابت کنندگان، برای اجرای صحیح و مناسب مسابقات در رشته مورد نظر را با نظارت مدیر رشته برعهده دارد. مسئولیت برگزاری مسابقات در یک رشته تخصصی را با هماهنگی کامل مدیر رشته عهده دار می باشد.

کارشناس داور: حداقل ۳ نفر از کارشناسان متخصص و معتمد که وظیفه همکاری با کارشناس مسئول و داوری رشته جهت برگزاری مطلوب مسابقات را بر عهده دارند.

فرآیند اجرای مسابقات

۱. تعیین رشته‌ها، زمان بندی اجرا، تعیین تعداد شرکت کنندگان و انتخاب استان های مجری جهت برگزاری مسابقات توسط کمیته فنی
۲. برنامه ریزی برگزاری مسابقات آزاد مهارت زندانیان توسط کمیته فنی مسابقات
۳. ابلاغ مصوبات کمیته فنی به استان / استان های مجری
۴. برگزاری مسابقات

سطوح اجرای مسابقات

اجرای این طرح بصورت دو مرحله ای شهرستانی و استانی در سراسر کشور برگزار می گردد.

سطح شهرستانی:

۱. در این سطح، نفرات معرفی شده هر زندان در مسابقات شهرستانی حضور دارند.
۲. مدت زمان مسابقه بر اساس پروژه و تصمیم کمیته فنی رشته و حداکثر در یک روز اجرا خواهد شد.
۳. نحوه سنجش بصورت پروژه عملی خواهد بود.
۴. "شهرستان" مجری پس از اتمام "مرحله شهرستانی" می بایست مستندات و نتایج کسب شده را به "اداره کل آموزش فنی و حرفه ای و اداره کل زندان های استان" ارسال نمایند.
۵. در تمامی مراحل برگزاری مسابقات "شهرستانی"، ناظرین "اداره کل آموزش فنی و حرفه ای و اداره کل زندان های استان" حضور خواهند داشت.
۶. تأمین کلیه زیرساخت های مسابقات اعم از تجهیزات، مواد مصرفی، ابزارآلات و پذیرایی از عوامل رقابت بر عهده "اداره کل زندان ها" می باشد و در صورت کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی در

برگزاری مسابقه، اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می بایست نسبت به همکاری با اداره کل زندان های استان در تامین لوازم یاد شده اقدام نماید.

سطح استانی:

۱. در این سطح، نفرات منتخب زندان های سطح استان در مسابقات استانی حضور دارند.
۲. مدت زمان مسابقه بر اساس پروژه و تصمیم کمیته فنی رشته و حداکثر در یک روز اجرا خواهد شد.
۳. نحوه سنجش بصورت پروژه عملی خواهد بود.
۴. تأمین کلیه زیرساخت های مسابقات اعم از تجهیزات، مواد مصرفی، ابزارآلات و پذیرایی از عوامل رقابت بر عهده "اداره کل زندان ها" می باشد. در صورت کمبود امکانات و تجهیزات آموزشی در برگزاری مسابقه، اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان می بایست نسبت به همکاری با اداره کل زندان های استان در تامین لوازم یاد شده اقدام نماید.
۵. استان مجری مسابقات پس از اتمام مرحله "استانی" می بایست مستندات و نتایج کسب شده را به "دفتر مسابقات ملی و بین المللی مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و دفتر برنامه ریزی اشتغال و حرفه آموزی سازمان زندان ها" ارسال نماید.
۶. در تمامی مراحل برگزاری مسابقات استانی ناظرین دفتر مسابقات و سازمان زندان ها حضور خواهند داشت.

فرآیند شرکت زندانیان متقاضی در مسابقات

۱- اطلاع رسانی:

اطلاع رسانی مسابقات آزاد مهارت از طریق "سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور و سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی" و رسانه های جمعی به صورت استانی و کشوری انجام می شود.

۲- شرایط متقاضیان:

- مددجویان و زندانیان حرفه آموز یا حرفه آموخته تحت پوشش سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور.
- التزام به رعایت تمامی قوانین و مقررات سازمان زندان ها.

۳- مدارک لازم برای ثبت نام:

- عکس تمام رخ جدید
  - داشتن سلامت جسمی برای حضور در مسابقات مطابق توضیحات جدول رشته ها.
- تبصره: شرایط جسمی هر رشته توسط مدیریت مسابقات ملی و بین المللی مهارت تعیین و در قسمت توضیحات جدول رشته ها اطلاع رسانی می شود.

۴- ثبت نام:

لازم است افراد متقاضی دارای شرایط جهت شرکت در مسابقات با هماهنگی مدیریت مسابقات ملی و بین المللی مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور از طریق سازمان زندان ها نسبت به ثبت نام از تاریخ ۱۴۰۲/۳/۱ لغایت ۱۴۰۲/۳/۳۱ اقدام نماید.

۵- زمان بندی برگزاری مسابقات:

برگزاری مرحله شهرستانی از تاریخ ۱۴۰۲/۴/۱۰ لغایت ۱۴۰۲/۴/۱۴

برگزاری مرحله استانی از تاریخ ۱۴۰۲/۵/۸ لغایت ۱۴۰۲/۵/۱۰

اقدامات انضباطی مسابقات

- ❖ کمیته اجرایی مسابقات در استان مجری می بایست نسبت به تهیه و تدوین موارد انضباطی و مقررات مرتبط با مسابقات مربوطه اقدام و و قبل از شروع مسابقات به رقابت کنندگان اعلام نماید.
- ❖ در صورت تخطی از مقررات، مسابقه دهندگان حسب نوع تخلف با تصمیمات انضباطی مواجه خواهند شد.
- ❖ عوامل برگزاری مسابقه در صورت مشاهده تخلف و تخطی از قانون و مقررات مسابقه، ملزم به گزارش کتبی مورد تخلف به ناظر ستاد و کمیته اجرایی هستند. این گزارش باید در موارد خاص، در اختیار کمیته نظارت و رسیدگی به شکایات قرار گیرد و گزارش نهایی مراجع رسیدگی کننده نیز باید در اسرع وقت به اطلاع رئیس ستاد اجرایی مسابقات برسد.

داوری مسابقات

داوری مسابقات با مشارکت کارشناسان و مربیان با تجربه درون و برون سازمانی انجام می پذیرد. ارزیابی نتایج، مطابق دستورالعمل نحوه ارزشیابی پروژه های مسابقات ملی مهارت انجام می شود. تبصره: استان مجری می بایست تمام مراحل مسابقات را به منظور فراهم بودن امکان رسیدگی به شکایات احتمالی یا بررسی مجدد، مستند سازی نماید.

تقدیر از برگزیدگان مسابقات

تقدیر از برگزیدگان استانی مسابقات طی مراسم رسمی در استان (با هماهنگی مشترک اداره کل آموزش فنی و حرفه ای استان و اداره کل زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی) و با حضور **اعضای شورای مهارت و مقامات عالی رتبه قضایی استان** از سوی اداره کل زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی و مسئولین دستگاه قضایی استان صورت خواهد پذیرفت. به نفرات برتر در هر رشته شغلی جوایز مادی و معنوی به شرح زیر اعطا خواهد شد:

- صدور گواهی حضور در مسابقات با ذکر نام رشته برگزار شده با امضاء معاون پژوهش، برنامه ریزی و سنجش مهارت سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور بدون ذکر عبارت زندان.
- صدور کارت مربیگری برای نفرات برتر در هر رشته شغلی برابر ضوابط سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور.
- اعطای ارفاق های قانونی موضوع تبصره (۲) ماده (۸۰) آیین نامه اجرایی سازمان زندان ها به برگزیدگان شهرستانی و استانی با هماهنگی مرجع قضایی.
- اعطای لوح تقدیر از سوی مدیر کل زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی استان.
- اعطای جایزه نقدی از سوی مدیر کل زندان ها و اقدامات تامینی و تربیتی استان.

رشته های مسابقات

هر استان با توجه به زیرساخت های در اختیار، مسابقات را در حداقل ۵ و حداکثر ۷ رشته از میان رشته های زیر برگزار می نماید. استان می تواند یک تا دو رشته (با رعایت سقف تعداد رشته ها) خارج از لیست یاد شده را متناسب با ظرفیت استان برگزار نماید.

- جوشکاری
- تعمیر خودرو
- خیاطی
- پیرایشگری
- صنایع چوب
- قالببافی
- برق ساختمان
- صنایع چرم